

Referat fra 2. Vandrådsmøde, vandopland 1.5 Randers Fjord

Dato: 27. april 2020 kl. 16:00-19:00.

Sted: Afholdt digitalt vha. Microsoft Teams

Deltagere (15): Lars Kielsgaard, Langaa Sportsfiskerforening og Gudenåssammenslutningen lakseprojektet; Ole Bøgh Vinther, Birdlife/DOF; Kim Aarestrup, Danmarks Sportsfisker Forbund; Erik Revsbech Jensen, Djurslands Landboforening; Anders Ahrenfeldt, Dansk Skovforening; Frede Lundgaard Madsen, Landboforeningen Midtjylland; Christian G. Jensen, Landboforeningen Kronjylland; Maria Pilgaard, Landbrug og Fødevarer; Karl Christiansen, Uldum Kær Naturlaug; Lone Frandsen, Nørreålav; Hans Østergaard, Bæredygtigt Landbrug; Stig Jensen, Dansk Naturfredningsforening; Ole Tikjøb, Dansk Kano og Kajak Forbund; Niels Toft, Vandløbslauget GST; Jan Karnøe, Friluftsrådet.

Ikke til stede (4): Repræsentant fra DANVA, repræsentant fra Dansk Akvakultur, repræsentant fra Silkeborg Fiskeriforening og repræsentant fra Gudenåens Ørredfond (GØF).

Kommuneteknikere (8): Morten Fischer Jørgensen, Randers Kommune; Jan Kunstmann, Horsens Kommune; Bjarne Laursen, Hedensted Kommune; Hanne Medum Lærke, Skanderborg Kommune, Anders Haugstrup, Viborg Kommune; Martin Andersen, Silkeborg Kommune; Søren Kepp Knudsen, Norddjurs Kommune; Mette Brandt Mouridsen, Ikast-Brande Kommune.

Sekretariat (3): Jørgen Jørgensen, Viborg Kommune (mødeleder); Esben Tarpgaard, Limfjordsrådet; Vibeke Dahlgaard, Viborg Kommune (referent).

Dagsorden

1. Velkomst og "møderegler"
2. Godkendelse af dagsorden
3. Godkendelse af referat fra 1. Vandrådsmøde 21. januar 2020
4. Siden sidst
5. Udkast til revideret forslag til retningslinjer for vandrådets arbejde.
6. Fastlæggelse af prioriteringskriterier
7. Præsentation af kommunernes oplæg til indsatser og prioritering af disse
8. Drøftelse af kommunernes oplæg til indsatser og prioritering af disse
9. Forslag til tilrettelæggelse af 3. Vandrådsmøde onsdag d. 4. maj 2020
10. Eventuelt

1. Velkomst og "møderegler"

Jørgen Jørgensen bød velkommen til 2. Vandrådsmøde 2019-2020 og orienterede om særlige digitale møderegler: Brug kun video når der tales af hensyn til lydqualität, sluk mikrofonen når der lyttes, og brug gerne chatfunktionen til kommentarer. Han fulgte op med en forklaring af bevæggrunden for at afholde mødet digitalt.

Repræsentanten fra Landboforeningen Midtjylland kommenterede, at den digitale mødeform var uacceptabel, og at han ikke er komfortabel med mødeformen. Han henviste til, at andre kommuner har udskudt deres vandrådsmøder.

Repræsentanten fra Landbrug og Fødevarer kommenterede, at den demokratiske proces er udfordret ved et vandrådsmøde afholdt digitalt. Hun vil gerne afvente og se til efter d. 10. maj 2020. Et succesfuldt møde vil kræve, at alle kommer til orde ved mødets begyndelse. Hun opfordrede til at tage en runde og høre fra alle vandrådsmedlemmerne, om de ønskede at afholde mødet. Jørgen Jørgensen gav ordet til vandrådsmedlemmerne:

Repræsentanten fra Birdlife/DOF kommenterede, at situationen ikke er heldig, men at han synes mødet skulle køre videre. Referatet skal godkendes til næste møde.

Repræsentanten fra Bæredygtigt Landbrug foreslog at prøve at køre mødet igennem, da der ikke på dette møde skulle træffes beslutninger af væsentlig karakter.

Repræsentanten fra Dansk Skovforening erklærede sig enig med repræsentanten fra Landboforeningen Midtjylland.

Repræsentanten fra Djursland Landboforening kommenterede at den digitale mødeform var noget makværk, og at han håbede, vandrådet snart kunne mødes fysisk.

Repræsentanten fra Friluftsrådet kommenterede, at det var i orden at gennemføre mødet i dag, men mente, at sekretariatet burde bede om udsættelse af den endelige deadline på grund af vanskelighed.

Repræsentanten fra Landboforeningen Kronjylland delte bekymringerne fra repræsentanterne fra Landboforeningen Midtjylland og Landbrug og Fødevarer men syntes at, mødet skulle køre videre.

Repræsentanten fra Langaa Sportsfiskerforening og Gudenåsamslutningen lakseprojektet kommenterede på dårlig lyd kvalitet samt at han havde materiale til dagsordenen, han ønskede tilføjet.

Repræsentanten fra Uldum Naturlaug mente, at mødet burde udsættes.

Jørgen Jørgensen konkluderede at Vandrådsmødet skulle fortsætte og evalueres sidst på mødet.

2. Godkendelse af dagsorden

Jørgen Jørgensen præsenterede mødets dagsorden og spurgte om denne kunne godkendes.

Repræsentanten fra Bæredygtigt Landbrug havde set frem til, at dagsordenen inkluderede status for indsatser fra VPI og VP II. Jørgen Jørgensen svarede, at for at holde tidsfristen, ønskede sekretariatet på dette møde at fokusere på den konkrete dagsorden herunder særligt oplægget fra kommunerne. Da Vandrådet har bedt om status for indsatser fra VPI og VP II, er det sat på dagsordenen næste gang. Sekretariatet var bekymret for at Vandrådet blev præsenteret for kommunernes oplæg for sent, hvis ikke det blev gennemgået på dette møde.

Jørgen Jørgensen konkluderede, at dagsordenen var godkendt.

3. Godkendelse af referat fra 1. Vandrådsmøde 21. januar 2020

Vandrådsmedlemmerne havde ingen kommentarer til referatet fra 1. Vandrådsmøde, og referatet godkendtes. Jørgen Jørgensen orienterede om, at det ville blive offentliggjort på Gudenåkomiteens hjemmeside.

4. Siden sidst

Jørgen Jørgensen orienterede om:

- a) at mødedatoer for kommende vandrådsmøder ville blive diskuteret sidst på mødet
- b) anmodninger om optagelse i Vandrådet fra hhv. Foreningen til Bevarelse af Tange Sø samt Foreningen til Nedlæggelse af Tange Sø. Begge er blevet meddelt afslag.

- c) henvendelse fra Dansk Naturfredningsforening.
- d) henvendelse fra repræsentanten fra Nørreålav.

5. Udkast til revideret forslag til retningslinjer for vandrådets arbejde.

Jørgen Jørgensen præsenterede et revideret forslag til retningslinjer for vandrådets arbejde, som Vandrådet forinden havde fået tilsendt som bilag til dagsordenen.

Repræsentanten fra Bæredygtigt Landbrug kommenterede, at det var en god omskrivning af første udkast – fint og overskueligt. Han syntes, vandrådet skulle følge det reviderede udkast.

Repræsentanten fra Nørreålav spurgte ind til afsnittet om vandrådets relationer til lokale aktionsgrupper. Repræsentanten fra Friluftsrådet kommenterede, at han syntes det skulle bibeholdes. Kommuner kan ønske at involvere lokale grupper. Det er helt legitimt. Det fratager ikke Vandrådet noget.

Jørgen Jørgensen konkluderede, at det reviderede udkast til retningslinjer for vandrådets arbejde var godkendt.

6. Fastlæggelse af prioriteringskriterier

Jørgen Jørgensen præsenterede samme udkast til prioriteringskriterier som Vandrådet blev præsenteret for på 1. Vandrådsmøde. Opgaven under dette punkt var at fastlægge, at det er dem, Vandrådet går med.

Repræsentanten fra Nørreålav spurgte hvad ville der ske hvis der stod at hovedvandløbene prioriteres. Jørgen Jørgensen og Esben Tarpgaard svarede, at det ville resultere i at vi sandsynligvis ikke kunne anvende alle pengene, da vi ikke ved ikke hvilke virkemidler der skal anvendes i større vandløb.

Repræsentanten fra Djursland Landboforening kommenterede, at det første punkt ("Alle kommuner får et antal indsatser og en økonomi, der modsvarer kommunens vandløbsstrækninger og spærringer ift. det samlede opland") også var et emne til 1. Vandrådsmøde. Det giver ikke mening. Indsatser skal laves der, hvor vi får de bedste løsninger. Han mente punktet helt skulle fjernes eller også være nederst.

Repræsentanten fra Landbrug og Fødevarer undrede sig over om listen skulle ses om en prioriteret rækkefølge. Jørgen Jørgensen og Esben Tarpgaard svarede at listen ikke er prioriteret. Det er en liste af forhold, som normalt, måske med undtagelse af den første, vil indgå i den faglige vurdering. Vi vil gerne lave indsatser i vandløb med stabil vandføring frem for fx vandløb der sommerudtørrer. Repræsentanten fra Landbrug og Fødevarer spurgte om man ikke kan have et lille vandløb hvor man laver ting med stor effekt? Esben Tarpgaard svarede at vi gerne vil lave noget alle steder hvor vi forventer en effekt, men at noget skal barberes fra. Den her liste er tænkt som hjælp når der skal prioriteres.

Repræsentanten fra Firluftsrådet mente at punkt 1, 6 og 7 burde skydes ud og ændre i teksten for punkt 3.

Repræsentanten fra Dansk Skovforening kommenterede at han ville være ked af at slette det sidste punkt. Hvis vi ved der er lodsejere der er meget imod det, så vil der være penge der aldrig bliver brugt.

Repræsentanten fra Danmarks Sportsfiskerforbund kommenterede at bekymringen omkring det sidste punkt er at det bliver en stopklods. Vi vil have at man skal kunne køre det igennem alligevel selvom en lodsejer er imod. Repræsentanten fra Friluftsrådet erklærede sig enig.

Repræsentanten fra Nørreålav henviste til ejendomsrettens ukrænkelighed. Den må vi ikke overskride. Hun foreslog at det sidste punkt blev stående.

Repræsentanten fra Landbrug og Fødevarer henviste til, at hvis der skal snakkes ekspropriationer, så er det beslutninger der ligger i kommunen. Vandrådet skal komme med kommentarer til de vandløb, der skal prioriteres. Lad os pege på vandløb, hvor vi får den største gavn af at gøre noget.

Repræsentanten fra Bæredygtigt Landbrug kommenterede, at ligelig fordeling mellem kommunerne kan smides ud. Esben Tarpgaard svarede, at i andre oplande laver man en geografisk fordeling af puljen. Det gør vi ikke i Randers Fjord oplandet, men punktet er med, så vi ikke ender med en geografisk skæv fordeling. Men det er ikke meningen at lave ligelig fordeling.

Jørgen Jørgensen konkluderede, at vandrådet tager til efterretning at det er de kriterier kommuner har lagt til grund for oplægget og at vandrådet i sin prioritering kan forholde sig konkret til de enkelte vandløb og indsatser og supplerer med andre forslag til indsatser.

7. Præsentation af kommunernes oplæg til indsatser og prioritering af disse

Esben Tarpgaard præsenterede kommunernes oplæg. Han kommenterede, at Teknikergruppen er blevet enige om at prøve at indtaste alle relevante indsatser, som et grundlag for Vandrådets prioritering indenfor rammen. Hvis Vandrådet tænker, der er noget der mangler, kan man også gå til kommunerne og spørge, hvorfor de ikke har taget det med. Kommunerne har indtastet for 58 mio., 321 km strækning og fjernet flere spærringer end krævet. Det er Viborg, Silkeborg, Favrskov, Randers og Skanderborg, der økonomisk står for den største del af indsatserne. Det harmonerer meget godt med at det også er disse kommuner der geografisk dækker den største del af oplandet.

Repræsentanten fra Friluftsrådet spurgte, hvorfor Skanderborg Kommune har forslag, der er med for anden gang. Teknikeren fra Skanderborg Kommune svarede, at det er uvist hvad der kommer til at ske med indsatser fra VPI. Styrelsen har ikke fået svar fra departementet, så det er derfor Skanderborg Kommune har valgt at beholde prikken på kortet.

Repræsentanten fra Danmarks Sportsfiskerforbund kommenterede, at Vandrådet har behov for at få overblik over den tidligere proces, fordi det har betydning for den her runde. Tallene i oplægget hjælper ikke ret meget. Der er behov for et oversigtskort for bedre overblik. Esben Tarpgaard bemærkede, at man inde i IT-værktøjet kan slå de foreslåede indsatser til og viste dette gennem en skærmdeling.

Repræsentanten fra Nørreålav efterspurgte indsatser, der forbedrer afvanding. Jørgen Jørgensen og Esben Tarpgaard henviste til, at de virkemidler, vi kan bruge, er dem, vi har fået af Miljøstyrelsen. Under øvrige indsatser kan man restaurere hele ådale. Det er ikke et virkemiddel, vi kan tage med. Det skal være en øvrig indsats.

Repræsentanten fra Friluftsrådet kommenterede at det er vigtigt at få afklaret om gamle projekter skal belaste denne pulje. Det tager meget tid hvis man skal se på enkeltprojekter som foreslået. Det er ikke nok at se et oversigtsbillede, det er nogle der skal ned i meget stor forstørrelse. Vi kan ikke klare at sætte os ind i det på en uge.

Repræsentanten fra Danmarks Sportsfiskerforbund kommenterede at problemet er, at Vandrådet stadig ikke har overblik over hvad der er gennemført i VPI og VPII, og dermed ikke kan se hvad der er vigtigt at få gennemført. Hvor besværligt er det at lave overblik over tidligere indsatser? Hvad er lavet og hvad er ikke lavet?

Repræsentanten fra Friluftsrådet kommenterede, at der synes at være uklarhed om hvad Vandrådets opgave er. Det er målopfyldelse i vandløbene og god miljøkvalitet. Afvanding og klimaprojekter er ikke noget vi skal tage stilling til. Jørgen Jørgensen bekræftede dette.

PAUSE

Jørgen Jørgensen kommenterede på dialog om afvanding – Det er ikke noget vi kan løse her. Vandrådet kan godt ud over de her indsatser komme med supplerende udtalelser som fx kunne gå på de store vandløb og behovet for helhedsplaner der både tager højde miljø, klima, klimatilpasning og afstrømning . Det kunne være flot hvis vandrådet kunne komme med en samlet udtalelse om det.

Jørgen Jørgensen og Esben Tarpgaard orienterede om at de vil undersøge muligheden for at skabe overblik over de tidligere indsatser og få det op på et kort der kan sendes med posten. Første skridt er Miljøstyrelsen, derefter kommunerne. Repræsentanten fra Skanderborg Kommune bemærkede at der er fejlbehæftninger i spærringerne. Der er fjernede spærringer som vi ikke kan komme af med på kortet.

8. Drøftelse af kommunernes oplæg til indsatser og prioritering af disse

Jørgen Jørgensen konkluderede, at punkt 8 i dagsordenen var behandlet under punkt 7.

9. Forslag til tilrettelæggelse af 3. Vandrådsmøde onsdag d. 4. maj 2020

Jørgen Jørgensen præsenterede Vandrådet for et forslag til tilrettelæggelse af næste vandrådsmøde, som Vandrådet forinden havde fået tilsendt som bilag. Han konkluderede, at næste dato ikke skal være d. 4. maj 2020 som foreslået, men at den samlede tidsplan er fastlagt under hensyntagen til Byrådenes mødekalender og Miljøstyrelsens frist, så det står og falder med den.

Repræsentanten fra Landboforeningen Midtjylland kommenterede at sekretariatet bør bede Miljøstyrelsen om udsættelse, så dette er det sidste digitale møde. Han mente ikke, det var værdigt at arbejde på denne måde. DN og andre organisationer skal holde møde 8. maj 2020 for at lægge pres på for en udsættelse. Vores brev skal støtte op.

Repræsentanten fra Uldum Naturlaug støttede repræsentanten fra Landboforening Midtjylland og bad om at få rykket Punkt 6 på dagsordenen højere op.

Repræsentanten fra Landbrug og Fødevarer kommenterede, at det vigtigste er mødeformen. Der bliver diskuteret alt mulig andet end vandløbene. Vi kan godt lave et godt forarbejde, men der hvor det kommer til at stå og falde er diskussionen, og det tager tid.

Repræsentanten fra Friluftsrådet mente, at punktet om god økologisk tilstand bør droppes – det kan man læse sig til.

Jørgen Jørgensen konkluderede, at det er besluttet at sekretariatet laver et skriv til Miljøstyrelsen, hvor der bakes op om en udsættelse. Der planlægges efter et fysisk møde d. 12. maj 2020 kl. 16.00-21.00. Hvis fristen bliver udsat, skubes mødet til d. 19. maj 2020. Punktet om god økologisk tilstand skæres væk og punkt 6 indlemmes i punkt 5. Hvis vi ikke når punkt 7, må vi gå efter det næste gang.

10. Eventuelt

Jørgen Jørgensen roste vandrådsmedlemmerne for en god indsats på et usædvanligt vandrådsmøde. Repræsentanten fra Bæredygtigt Landbrug kommenterede at det havde været en god oplevelse, mens repræsentanten fra Danmarks Naturfredningsforening kommenterede, at det havde været et godt forløb.